

Jäljennös

DN:o I/774/B-66/8

N:o 82 /68/I.

POHJOIS-SUOMEN VESIOIKEUDEN PÄÄTÖS

tie- ja vesirakennushallituksen hakemukseen luvan saamiseksi Setti- ja Kuonanjärven säännöstelemiseen Haapajärven kauppalassa ja Pyhäjärven Ol. kunnassa. Annettu Oulussa, joulukuun 14 päivänä 1968.

Asiakirjoista saadaan tietää seuraavaa:

Pohjois-Suomen vesioikeuteen postitse toukokuun 23 päivänä 1966 saapuneella hakemuksella on tie- ja vesirakennushallitus pyytänyt, että koska valtioneuvosto on tie- ja vesirakennushallituksen esityksestä maaliskuun 10 päivänä 1966 vahvistanut Setti- ja Kuonanjärven säännöstelysuunnitelman ja oikeuttanut sanotun hallituksen valtion edustajana anomaan suunnitelmalle vesilain mukaista lupaa, niin sille tämä lupa Kalajoen säännöstelysuunnitelmaan liittyvän Setti- ja Kuonanjärven säännöstelysuunnitelman toteuttamiseen ja sanottujen järvien säännöstelyyn Haapajärven ja Pyhäjärven Ol. kunnissa myönnettäisiin.

Vesioikeuden päätettyä toukokuun 24 päivänä 1966 määrätä hakemuksen käsiteltäväksi vesilain 18 luvun mukaisessa katselmuksessa se on pyytänyt tie- ja vesirakennushallitusta määräämään katselmukseen toimitusinsinöörin ja maataloushallitusta avustavan insinöörin. Tie- ja vesirakennushallitus on tähän tehtävään määrännyt ylimääräisen apulaisinsinöörin Reino Ahokkaan ja hänen erottuaan tie- ja vesirakennuslaitoksen palveluksesta ylimääräisen insinöörin Simo Ventosen. Maataloushallitus on määrännyt avustavaksi insinööriksi nuoremman insinöörin Asser Typön.

Maksuitta.

TVL:n Keski-Pohjanmaan piiri.

Toimitusmiehet ovat aloittaneet katselmuksen alkukokouksella heinäkuun 13 päivänä 1966.

Vesioikeuteen syyskuun 3 päivänä 1966 postitse tulleeella lisähakemuksella on tie- ja vesirakennushallitus pyytänyt lupaa Setti- ja Kuonanjärven säännöstelyyn liittyvien rakennustöiden aloittamiseen omistamillaan ja sopimillaan alueilla.

Saatuun toimistuspöytäkirjasta lisähakemuksesta pyytämänsä lausunnon on vesioikeus marraskuun 4 päivänä 1966 tekemällään päätöksellä antanut erinäisillä ehdoilla tie- ja vesirakennushallitukselle tämän pyytämän luvan päätöksessä määrättyjen rakennustöiden aloittamiseen omilla tai omistajan suostumuksella toiselle kuuluvilla alueilla.

Toimitusmiehet ovat saattaneet toimituksen päätökseen katseluskokouksella Haapajärven kauppalassa ja Pyhäjärven Ol. kunnassa marraskuun 2 päivänä 1966 ja on toimistuspöytäkirjan lausunto ja muut asiakirjat olleet nähtävinä mainituissa kauppalassa ja kunnassa joulukuun 18 päivän 1966 ja tammikuun 17 päivän 1967 välisen ajan.

Suunnitelmasta selviää, että Setti- ja Kuonanjärvi ovat alajoen vesistön latvoilla Haapajärven kauppalassa ja Pyhäjärven Ol. kunnassa. Molemmat järvet ovat useiden järvenlaskujen vuoksi vesijättöinä. Settijärven yläpuolella on Kuusaanjärvi, joka laskee Kuusaanjokeen, jota suunnitelmassa ja tässä päätöksessä nimitetään Settijokeksi, kautta Settijärveen. Settijärven laskuväylä on Settijoki, joka noin 16 km alempana laskee Kalajokeen Oksavan kylän kohdalla.

Kuonanjärvi laskee noin 20 km:n pituisen Kuonanjoen kautta Haapajärven itäpäähän Hinkuanjoen suun lähellä. Kalajoen Reisjärvelle kääntyvää latvaosaa nimitetään Haapajärvestä lähtien

Kalajanjoeksi.

Kalajoen vesistössä on hyvin vähän järviä, joten joessa ovat vedenkorkeuksien ja vesimäärien vaihtelut erittäin suuria. Haapajärven ja Ylivieskan kauppaloissa ja Nivalan kunnassa on Kalajoen tulva-alueella noin 3 000 ha viljelysmaata.

Kalajoen vesistöalue ilman Vääräjoen vaikutusta on sen laskiessa Pohjanlahteen noin 3 085 km² ja järvisyys 1,8 %. Kuusaanjärven luusuassa vesistöalue on 112 km², josta järviä on 1,96 %, Settijärven luusuassa 199 km² sekä Settijoen suussa 324 km².

Kuonanjärven luusuassa on vesistöalue 130 km² ja Kuonanjoen suussa 247 km².

Suunnitelma käsittää Setti- ja Kuonanjärven järvikuvioiden muodostamisen uudelleen järviksi, joita voidaan käyttää vesitaloussuunnitelman edellyttämällä tavalla.

Settijärven ympärille on tarkoitus rakentaa penger ja sen taakse kuivatusoja järven ranta-alueilla olevien viljelysmaiden kuivattamiseksi. Penkereiden pituus on yhteensä 7 260 m ja maamassat yhteensä 240 000 m³. Veden johtamiseksi järveen Settijoki käännetään järven yläpuolella kaivettavaan täyttöuomaan. Täyttöuoman pituus on 2 758 m ja maamassat 84 000 m³. Täyttöuoman yhteyteen rakennetaan penkereitä, joiden maamassat ovat 6.000 m³. Settijärven säännöstelytilavuus on 9,4 milj.m³ ja vastaa 47 mm:n valumaa altaan 199 km²:n suuruiselta vesistöalueelta.

Kuonanjärven säännöstelyä varten on tarkoitus rakentaa järven luusuaan säännöstelypato ja sen yhteyteen jalankulkusilta. Säännöstelyn vuoksi on altaan länsi- ja etelärannalla veden alle jäävä paikallistie rakennettava uudelleen. Tietä raken-

netaan 6 330 m, pengermassat ovat yhteensä 26 800 m³ sekä leikkaus- ja ojamaat 3 100 m³. Tienrakennuksen yhteydessä tulee tehtäväksi 5 rumpua ja korjattavaksi Eteläjoen yli johtava pukkisilta. Kuonanjärven yli menevän rautatien pengertä on ennen säännöstelyä korotettava 440 m:n matkalla ja tarvitaan tähän korotukseen maata 8 300 m³. Kuonanjärven luusuassa kaivetaan kuivatusojaa 1 600 m, jolloin kaivumaat ovat yhteensä 13 440 m³. Kuonanjärven säännöstelytilavuus säännöstelyn ylärajalla on 9,5 milj.m³, joka vastaa 73 mm:n valuntaa altaan 130 km²:n suuruiselta vesistöalueelta.

Settijärven säännöstelemiseksi on järven luusuaan järvenlaskuhankkeen yhteydessä rakennettua uittopatoa korotettava ja vahvistettava samalla kun pato muutetaan settipadoksi. Säännöstelypato on tarkoitus muuttaa kolmiaukkoiseksi rakentamalla entiseen 12 m:n levyiseen aukkoon kaksi välipilaria, jolloin kukin aukko tulisi 2,5 m:n levyiseksi. Padon kynnyskorkeus 109,06 m on tarkoitus säilyttää entisellään.

Kuonanjärven luusuaan suunnitellulla säännöstelypadolla on suhteellisen suuri purkautumiskyky ja käyttövarmuuden vuoksi on pato suunniteltu kaksiaukkoiseksi, kummankin aukon leveys on 2 m ja kynnyskorkeus 131,50 m.

Settijärven täyttöuoman pituus on 2 758 m, pohjanleveys 4,0 m ja luiskakaltevuus 1:3. Eteläpuolen penkereen pituus on 3 740 m, harjaleveys 5 m, harjakorkeus $N_{43} + 115,00$ m ja sivukaltevuus molemmin puolin 1:3, kuivatusojan pituus on 3 500 m, pohjan leveys 1,0 m ja sivukaltevuus 1:1,5, eristysojan pituus on 4 100 m, pohjan leveys 1,0 m ja sivukaltevuus 1:1,5. Pohjoispuolen penkereen pituus on 3 538 m, harjaleveys on 5 m, harjakorkeus $N_{43} + 115,00$ m ja sivukaltevuus molemmin puolin 1:3, kuivatusojan pituus on 3 450 m, pohjan

leveys 2,0 m ja sivukaltevuus 1:2, eristysojan pituus on 4 900 m, pohjan leveys 1,0 m ja sivukaltevuus 1:1,5.

Kuonanjärven maapato on suhteellisen lyhyt, sen pituus on vain 370 m, kuivatusojan pituus on 1500 m, pohjan leveys 0,5 m ja sivukaltevuus 1:2. Korotettavan paikallistien pituus on 6 330 m ja tien luokka V ja sen yhteydessä on rakennettava 5 rumpua ja Eteläjoen silta. Rautatiepenkereen korotus tasoon 137,50 m suoritetaan välillä km 634 + 850 - 635 + 300 ja on sen pituus näinollen 450 m.

Setti- ja Kuonanjokien virtaamien pienuuden vuoksi eivät näiden jokien kosket ole voimataloudellisesti rakennuskelpoisia, joten säännöttely ei tässä suhteessa aiheuta vahinkoa, mutta sensijaan se parantaa Kalajoen koskien rakennuskelpoisuutta tasoittamalla virtaamia.

Kulkuyhteyksien säilyttämiseksi on suunnitelman mukaan rakennettava seuraavat sillat ja rummut:

Vesiväylä	PN:o	Sillan laatu
Settijoki	147 ¹⁶	jalankulkusilta (säännöstelypadon yhteyteen)
Settijärven eteläpuolinen kuivatusoja	1 ³⁵	tiluatiesilta
-"-	4 ²⁰	-"-
-"-	5 ⁵⁷	-"-
Settijärven eteläpuolinen eristysoja	23 ⁷⁰	rumpu ø 1,4 m, yksityistie
-"-	25 ⁹⁸	rumpu ø 1,4 m, paikallistie
Settijärven pohjoispuo- linen eristysoja	6 ²⁵	rumpu ø 1,8 m, maantie
Eteläjoki	15 ⁰⁰	pukkisilta, paikallistie
Kuonanjoki	197 ⁰⁰	silta (säännöstelupadon yhteyteen), paikallistie

Kuonanjärven paikallistie	22 ²⁰	rumpu	Ø 0,8 m
"	"	34 ⁴⁰	" Ø 0,8 m
"	"	44 ⁴⁰	" Ø 0,8 m
"	"	58 ⁰⁰	" Ø 0,8 m
"	"	61 ⁸⁰	" Ø 0,8 m

Säännöstelyllä ei ole haitallista vaikutusta siltoihin ja kulkuyhteyksiin säännöstelypatojen alapuolella, koska ylivirtaamat pienenevät.

Uittoa ei Kalajoen vesistössä ole harjoitettu yli 20 vuoden aikana, mutta säännöstelyn voidaan katsoa parantavan uittomahdollisuuksia.

Kalastus on vesistössä vähäistä virkistyskalastusta ja tulee järvikuvioiden palauttaminen järviksi vaikuttamaan kalastoon edullisesti samoin kuin alapuolisiin vesiväyliinkin alivirtaamien suurentuessa.

Talousveden saanti on täyttöuoman vuoksi kuiville jäävällä Settijoen yläosalla järjestetty suunnitelman mukaan siten, että uoman poikkipato varustetaan pohjaputkella, joka päästää vettä tähän uomanosaan, samoin tapahtuu myös Settijärven eteläpuolella olevassa Kruununojassa.

Säännöstelypatojen alapuolella turvataan talousveden saanti määräämällä minimijuoksutus patojen kautta.

Vahinkojen korvaamisessa on maa-alueet ryhmitelty seuraavasti:

Pelto- ja tonttimaa

Niitty, laidun ja uudisraivaus

Metsä- ja joutomaa

Maan arvo on määrätty kahdessa ensimmäisessä luokassa kaavan avulla, jossa huomioidaan veropisteiden luku, alueen pinta-ala ja paikallinen vakio, joka vaihtelee seudun maantie-

teellisen aseman mukaan.

Metsämaan arviointi on suoritettu veroluokituksen mukaan kuudessa eri luokassa ja joutomaan arvo puolestaan arvioitu korkeusvyöhykkeittäin.

Puuston arvo on suoritettu yksikköhinnoittelun mukaan, mihin on niin sanottuna suhdannevahinkona lisätty 10 % puuston arvosta. Puuston odotusarvo ja taimiston arvo on määrätty yleisten periaatteiden mukaisesti.

Rakennusten arvioinnissa on yleensä voitu käyttää latoihin ja muihin vähempiarvoisiin rakennuksiin sovellettua kaavaa, vain supistumishaittaa arvioitaessa on jouduttu käyttämään rakennuksen yksityiskohtaista arviointia, jolloin on piirretty pohjapiirustus, tarpeelliset leikkaukset, arvioitu rakennusten eri osien kuntokerroin ja niiden perusteella päästy lopputulokseen.

Tilakoon pienenemisen vaikutus on arvioitu prosenttilukuna jota vastaa määrätty rahakorvaus.

Korvattava maapohja jakaantuu seuraavasti:

	Settijärvi	Kuonanjärvi	Yht.
	ha	ha	ha
Maatalousmaat, veden alle	44,35	6,18	50,53
"- muuhun pysyvään käyttöön	13,12	2,87	15,99
"- ojien ja penke- reiden välimaas- toon	21,13	-	21,13
"- vettymisvyö- hykkeessä	0,51	59,65	60,16
Metsä- tai joutomaata,			
veden alle	51,29	534,90	586,19
"- muuhun pysyvään käyttöön	12,01	6,68	18,69

Metsä- tai joutomaata,

ojien tai penkereiden välilimaastoon	3,32	-	3,32
---	------	---	------

o-	vettymisvyöhyk- keessä	4,78	101,01	105,79
----	---------------------------	------	--------	--------

Vesijättöä	238,64		
------------	--------	--	--

Yhteensä	444,15	711,29	1155,44
----------	--------	--------	---------

Korvaukset jakaantuvat seuraavasti:

	Settijärvi	Kuonanjärvi	Yhteensä
	mk	mk	mk
Maapohja	155 877	122 658	278 535
Rakennukset	13 640	6 530	20 170
Maatalousrakennusten supistu- mishaitta	48 207	-	48 207
Tilakoon pieneneminen	61 847	22 598	84 445
Puusto	637	13 778	14 415
Vesijätön tilaksi muodosta- minen	2 938	-	2 938
Yhteensä	283 146	165 564	448 710

Rakennuksia, jotka kaikki ovat latoja tai vastaavia, on korvattava Settijärvellä 25 kpl ja Kuonanjärvellä 15 kpl.

Hankkeesta koituva hyöty on katsottava välilliseksi ja välittömäksi hyödyksi. Jos kokonaishyöty lasketaan 2,80 milj.mk:ksi, niin siitä on välitöntä hyötyä 1,05 milj.mk.

Kustannukset ovat:	Settijärvi	1 786 000 mk
	Kuonanjärvi	914 000 "
	Yhteensä	2 700 000 mk

Vertaamalla joko kokonaishyötyä 2,8 milj.mk ja kokonais-
kustannuksia 2,7 milj.mk taikka välitöntä hyötyä 1,05 milj.mk
ja sopimatta olevaa vahinkoa, haittaa ja edunmenetystä 0,01 milj.
mk keskenään, voidaan yritystä pitää kummassakin tapauksessa
kannattavana.

Toimitusmiehet esittävät lausunnossaan erittäin runsaasti muutoksia ja täydennyksiä suunnitelmaan.

Toimitusmiesten lausunnon johdosta ovat määräaikana

1) metsähallitus, 2) maataloushallitus sekä 3) tie- ja vesirakennushallitus tehneet huomautuksensa sekä 4) [REDACTED]
5) [REDACTED] yhdessä [REDACTED] ja [REDACTED]
[REDACTED] kanssa, 6) [REDACTED] ja 7) [REDACTED] tehneet muistutuksensa.

1) Metsähallitus on esittänyt, että Kalajoen vesistössä, johon Kuona- ja Settijoki kuuluvat, ei enää nykyisin ole ollut uittoa. Sen varalta, että sitä myöhemmin taas alettaisiin toimittaa, olisi hakija kuitenkin velvoitettava tarvittaessa juoksettamaan säännöstelypadoistaan uitolle riittävä vesimäärä, samoin tarvittaessa tekemään uittotavaran patoaukkoon ohjaavat puomit kiinnikkeineen ja suojaamaan patonsa ja laitteensa sekä rakennusaikana että sen jälkeen mahdollisen uiton tuottamalta vahingolta.

2) Maataloushallitus on esittänyt asiassa seuraavaa:

a) Epäselvyyksien välttämiseksi olisi lupaehtojen 1) kohdassa mainittava patoaukkojen mitoitus sekä patojen kynnyks- ja harjakorkeudet.

b) Ensimmäisen lupaehdon kolmanteen kappaleeseen olisi lisättävä: Talousveden saannin entisestään huonontuessa on myös toisien purojen vedenjuoksun mainitunlaisiin katkaisukohtiin asennettava entistä vastaavan suuruisen veden saannin turvaamiseksi tarpeen olevat pohjaputket.

c) Kun HQ₆₅ Kuonajärven luusuassa on ollut 16 m³/s, pitäisi annettaviin lupaehtoihin ottaa pakkojuoksutusta koskeva määräys, jonka mukaan se ylittää 16 m³/s vedenkorkeuden

ylärajan tultua ylitetyksi.

d) Lupaehtojen 3) kohdassa mainittua Setti- ja Kuonanjärvien ylärajan vedenkorkeuksia koskevia määräyksiä olisi muutettava seuraavasti: Ylärajan vedenkorkeuteen sallitaan poikkeuksellisesti kuitenkin lyhytaikainen, enintään 25 cm suuruinen lisäys niissä katastrofitilanteissa, joissa virtaaman suuruutta ei riittävän ajoissa ole ollut mahdollista arvioida.

e) Lupaehtojen 3) kohdan kappaleissa 4 ja 8 on lausuma "Ylärajan yläpuolella on pakkojuoksutus altaassa $NN \text{ m}^3/\text{s}$ ja -ellaisilla vedenkorkeuksilla, joilla padon purkautusmiskyky ei tähän riitä, on pato pidettävä täysin avoinna." Koska lausumasta ei ilmene tarkoitus, mitä tahdotaan ilmaista, olisi lausetta tästä syystä muutettava ja täydennettävä.

f) Korvauksia koskevaan lupaehtoon 5) olisi lisättävä lausuma: Myös sellaisesta yrityksen toteuttamisesta johtuvasta vahingosta, haitasta ja muusta edunmenetyksestä, mitä edeltäkäs ei ole tiedetty arvioida, hakija on vastuussa.

g) Kunnossapitoa koskevaan lupaehtojen kohtaan 6) olisi tehtävä seuraava selvennys: Hakija on velvollinen pitämään asianmukaisessa kunnossa padot ja muut säännöstelyn yhteydessä rakennetut laitteet, mukaanluettuna myös kuivatus- ja eristys-ajat sekä sellaiset sillat ja rummut, joiden rakentaminen ilman säännöstelyä ei olisi ollut tarpeen.

h) Lupaehtojen 7) kohdasta olisi poistettava urakoitsijoiden vahingoista vastaamista koskeva lausuma, koska hakija on vastuussa vesilain säännösten mukaisesti yrityksen toteuttamisen aiheuttamista korvauksista.

i) Lupaehtojen 9) kohta olisi täsmennettävä seuraavaksi: Hakijan on tarkistettava lupahdoissa esitetyt vedenjuoksutusta ja padotusta koskevat määräykset heti, kun kertyvä havainto-

aineisto ja Kalajoen vesistön kokonaiskäyttö antavat siihen aiheutta sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin mahdollisen muutoksen saamiseksi asiaa koskevaan lupapäätökseen. Edellämainituista riippumatta kyseessäoleva tarkistus on kuitenkin toistaiseksi tehtävä vähintään joka viides vuosi.

j) Toimitusmiesten kanta, ettei heikkokasvuiselle metsäpalstalle ole tarpeen kesällä kulkea, on virheellinen, koska tällainen alue vaatii myös kesäaikana tehtäviä metsänviljelyyn kuuluvia toimenpiteitä, minkä vuoksi entisen arvoinen kulkumahdollisuus olisi näin ollen tällaisissakin tapauksissa järjestettävä. Koska jäitse kulkeminen järven poikki saattaa säännöstelyn johdosta vaikeutua, olisi hakija tällaisia tapauksia varten velvollinen huolehtimaan rannasta jälle pääsystä talviteitten kohdilla.

k) Koska asiakirjoista ei voida havaita, että kuivatusojien hukkaan menneiden kustannusten korvaaminen olisi tapahtunut ennakkosopimuksia tehtäessä korotettuna hehtaarihintana, olisi maataloushallituksen mielestä syytä tarkistaa arviolaskelmista, ovatko hukkaan menneet kuivatuskustannukset korvauksissa todella tulleet huomioon otetuiksi ja tarpeen vaatiessa tehtävä vastaavat korjaukset.

l) Tekojärvien rakentamisen alapuolisen vesistönosan luonnontilaa muuttavan vaikutuksen vuoksi olisi mahdollisten haittojen havaitsemiseksi ja estämiseksi lupaehtoihin lisättävä seuraavanlainen säännös: Hakijan tulee tarkkailla säännöstelyn vaikutuksia vesistössä maataloushallituksen hyväksymällä tavalla ja lähettää tarkkailun tulokset kuukausittain Kokkolan maanviljelysinsinööripiirille. Samoin hakijan tulee varautua toimenpiteisiin tekojärviltä mahdollisesti irtaantuvien

turvelauttojen tai vastaavanlaisten ainesmäärien pääsyn estämiseksi alapuoliseen vesistöön sekä ryhtyä tarpeen vaatiessa muihinkin toimenpiteisiin vesistön pilaantumisen estämiseksi tai vähentämiseksi.

3) Tie- ja vesirakennushallitus on ilmoittanut, ettei sillä ole muuta huomauttamista kuin, että toimitusmiesten perustelut luvan myöntämisen oikeudellisista edellytyksistä ovat tarpeettomia muutoin paitsi, että hankkeesta saatava hyöty on huomattava sopimatta olevaan vahinkoon, haittaan ja edunmenetykseen verrattuna.

4) [REDACTED] on esittänyt muistutuskirjelmässään, että a) Tervakosken tilustien sillan kansi molemmin puolin olevine penkereineen on nostettava tasoon $N_{43} + 121,90$ m eikä toimitusmiesten esittämään $N_{43} + 121,60$ m, tiepenkereen ajopinnan leveydeksi olisi määrättävä 5 metriä ja velvoitettava hakija sorastamaan tie ja että b) Pohjoisen eristysojan paalun N:o 2⁰⁰ kohdalla olleesta hirsisestä ladosta on maksettava ehdotetun 100 mk:n korvauksen asemesta 300 mk.

5) [REDACTED] on vaatinut, että koska navettarakennuksen poistovesijohdot jäävät 60 cm tulevan säännöstellyn ylimmän vedenpinnan alapuolelle, joten koko navetta- ja talousrakennus voidaan joutua uusimaan, olisi hakijan a) korvattava syntyvä vahinko kokonaisuudessaan kuin myös b) hankkeen vaikutuksesta kelvottomaksi tuleva kaivo.

6) [REDACTED] on vaatinut, koska sopimuksella luovuttamansa 1,47 ha:n peltoalueen ja nyt menetettävän 2,22 ha:n peltoalueen jälkeen tilalle jää vain 1,31 ha peltoa, tulee tila elinkelvottomaksi, että hakija olisi velvoitettava korvaamaan tarpeettomiksi käyvät asuin- ja talousrakennuksen

yhteensä 47 200 markalla.

7) [REDACTED] on vaatinut, että

a) Kuusaanjoen sulkeva maapato on varustettava 50 cm:n putkella veden johtamiseksi Kuusaanjoen nykyiseen uomaan tai vaihtoehtoisesti maapato on varustettava kahdella tai useammalla 22,5 cm:n putkella, joista yksi olisi aina käytössä ja toisia voitaisiin sulkea säännöstelyn niin vaatiessa, että b) hakija on määrättävä huolehtimaan myös Settijärven täyttökanavan yli johtavien siltojen kunnossapidosta, koska kunnossapitokustannukset tulevat tienhoitokunnille liian suuriksi.

Toimitusinsinöörit ovat antaneet muistutusten johdosta vesioikeuden pyytämän lausunnon.

Vesioikeus on toimittanut asiassa huhtikuun 23 päivänä 1968 suullisen käsittelyn, kuten siitä laadittu pöytäkirja lähemmin osoittaa.

Suullisessa käsittelyssä on esitetty seuraavia muistutuksia ja vaatimuksia:

8) [REDACTED]

[REDACTED] ovat yhtyneet [REDACTED] asiassa aikaisemmin tekemiin vaatimuksiin sekä lisäksi vaatineet, että täyttöuoman kaivumaat luotaisiin ojan pohjoispuolelle heidän maittensa kohdalla 140 m:n matkalla, jotta ne myöhemmin voitaisiin tasoittaa pelloksi ja yhtyneet [REDACTED] vaatimukseen, että hakijan tulee pitää kunnossa täyttöuoman sillat. Lisäksi he ovat vaatineet varattavaksi itselleen sillan käyttöoikeuden sekä läpikulkuoikeuden [REDACTED] perikunnan omistaman maan kohdalla.

9) [REDACTED]

[REDACTED]
ovat yhtyneet siihen, mitä [REDACTED] on lausunut veden johtamisesta Kuusaanjoen vanhaan uomaan sekä he ja [REDACTED] pidättäneet oikeuden myöhemmin esittää korvausvaatimuksen hakijalle mahdollisista maisemanpilaamis- ja muista haittoista sekä mahdollisista myöhemmin esiintulevista haittoista ja vahingoista, jotka todetaan säännöstelyn aiheuttamiksi.

Suullisessa käsittelyssä vesioikeuden tekemän päätöksen perusteella ovat vesioikeuden puolesta vesioikeusinsinöörit Matti Kantanen ja Veijo Sohlo sekä vesioikeuden sihteeri Pekka Helevä suorittaneet paikalla tarkastuksen, jonka tulokset selviävät erikseen tehdystä pöytäkirjasta.

Hakija on toimittanut vesioikeudelle sen pyytämät lisäselvitykset.

Vesioikeus on käsitellyt asian; ja mitä ensiksi tulee

8)

[REDACTED] vaatimuksiin Tervakosken tilustien sillan kannen ja penkereiden nostamisesta, hirsiladon korvaamisesta, täyttöuoman kaivumaiden läjittämisestä, täyttöuoman yli menevien siltojen kunnossapidämisestä sekä sillan käytön ja kulkuoikeuden varaamisesta sekä

9)

[REDACTED] vaatimuksiin veden johtamisesta Kuusaanjoen vanhaan uomaan sekä heidän ja Lempi Ruuskan vaatimuksiin maisemanpilaamis- ja muiden haittojen korvaamisesta kuin myös ennalta arvaamattomien vahinkojen ja haittojen korvaamisesta niin, koska sanottuja vaatimuksia ei ole tehty 30 päivän kuluessa siitä, kun toimistusiemen lausunto oli pantu yleisön nähtäväksi,

vesioikeus harkitsee oikeaksi jättää vaatimukset myöhään tehtyinä tutkittavaksi ottamatta.

Mitä tulee maataloushallituksen vaatimukseen 2 j) tarpeellisen kulun järjestämisestä metsäpalstoille sekä kulkuyhteyksien järjestämisestä talviteille, niin koska maataloushallituksella ei voida katsoa olevan puhevaltaa tässä suhteessa, vesioikeus harkitsee oikeaksi jättää vaatimukset tutkittavaksi ottamatta.

Muilta osin on vesioikeus asian tutkinut; ja mitä tulee 1) metsähallituksen vaatimukseen hakijan velvoittamiseksi mahdollisen uiton aikana juoksuttamaan vettä riittävästi säännöstelypadoista sekä tekemään patojen uittoaukkoon johtavat tarvittavat ohjepuomit ja niitä varten kiinnikkeet sekä suojaamaan patonsa ja laitteensa sekä rakennusaikana että sen jälkeen uiton mahdollisesti aiheuttamalta vahingolta, niin vesioikeus harkitsee oikeaksi, hyläten vaatimukset enemmälti, ottaa ne huomioon siten kuin lupaehtojen kohdasta 3) lähemmin ilmenee.

Mitä tulee maataloushallituksen vaatimukseen 2 b) pohjaputkien asentamisesta, niin koska asiassa ei ole näytetty mainitunlaisten putkien tarpeellisuutta, vesioikeus harkitsee oikeaksi hylätä vaatimukseen aiheettomana.

Mitä tulee vaatimukseen 2 k) erityisen tutkimuksen suorittamisesta siitä, sisältyvätkö metsä- ja maanparannusojitukset korvauksiin, niin koska korvaussummat on arvioitu alueen nykyisen kunnan mukaan ja ojitus on jyvitysaikana ollut tuolloin olemassa ja korvaussummien niin ollen on katsottava ilman erikoismainintaakin sisältävän myös ojituksen, vesioikeus harkitsee oikeaksi hylätä vaatimuksen korvauksen korottamisesta aiheettomana.

Mitä tulee vaatimukseen 2 l) vesistön tarkkailusta maa-

taloushallituksen ohjeiden mukaan ja varautumisesta toimenpiteisiin vesistön pilaantumisen estämiseksi, niin koska säännöstely ei asiassa saadun selvityksen perusteella ole senluontoinen toimenpide, jonka voidaan olettaa saastuttavan vesistöä ja mahdollisista ennalta arvaamattomista vahingoista on vesilain säännösten mukaan oikeus myöhemminkin vaatia korvausta, vesioikeus harkitsee oikeaksi hylätä vaatimuksen aiheettomana.

Mitä tulee/
Mitä vaatimukseen 2 a) patoaukkojen mitoituksen sekä patojen kynnyks- ja harjakorkeuksien ottamisesta lupaehtoihin, niin vesioikeus harkitsee oikeaksi ottaa vaatimuksen huomioon siten kuin se lupaehtojen kohdista 1 l) ja 2 b) lähemmin ilmenee.

Mitä tulee vaatimukseen 2 c) pakkojuoksutusmäärän korottamisesta $16 \text{ m}^3/\text{s}$:iin Kuonanjärven säännöstelypadolla, niin vesioikeus harkitsee oikeaksi ottaa vaatimuksen huomioon siten, kuin se lupaehtojen kohdista 6 i) lähemmin ilmenee.

Mitä tulee vaatimukseen toimitusmiesten lupaehtoestityksen 3) kohdan muuttamisesta siten, että 2 d) ylävedenkorkeuden ylittäminen rajoitettaisiin koskemaan vain lyhytaikaisia katastrofitapauksia, niin vesioikeus harkitsee oikeaksi, hyläten vaatimuksen enemmälti, ottaa sen huomioon siten kuin lupaehtojen kohdista 6 a) ja 6 f) lähemmin ilmenee.

Mitä tulee vaatimukseen 2 e) lupaehtoesityksen 3) kohdan kappaleissa 4 ja 8 olevan lausuman selventämisestä, niin vesioikeus harkitsee oikeaksi ottaa vaatimuksen huomioon siten kuin lupaehtojen kohdista 6 d) ja 6 i) lähemmin ilmenee.

Mitä tulee vaatimukseen 2 f) ennakolta arvaamattomien vahinkojen korvaamista koskevan kohdan ottamisesta lupaehtoihin, niin vesioikeus harkitsee oikeaksi ottaa vaatimuksen huomioon siten kuin lupaehtojen kohdista 16) lähemmin ilmenee.

Mitä tulee vaatimukseen 2 g) lupaehtojen kunnossapitoa

koskevan kohdan täydentämisestä, niin vesioikeus harkitsee oikeaksi ottaa vaatimuksen huomioon siten kuin lupaehtojen kohdasta 14) lähemmin ilmenee.

Mitä tulee vaatimukseen 2 h) urakoitsijan vastuuta koskevan lausunnon poistamisesta lupaehtojen 7) kohdasta, niin vesioikeus harkitsee oikeaksi ottaa vaatimuksen huomioon.

Mitä tulee vaatimukseen 2 i) toimitusmiesten esittämän 9) kohdan muuttamisesta vedenjuoksutusta ja padotusta koskevien määräyksien tarkistamisen osalta, niin vesioikeus harkitsee oikeaksi hylätä vaatimuksen aiheettomana.

Mitä tulee [REDACTED] vaatimuksiin 4 a) Tervakosken sillan kannen yläpinnan ja tien pinnan nostamisesta tasoon $N_{43} + 121,90$ m ja 2 b) ladostaan maksettavaksi ehdotetun korvauksen korottamisesta, niin vesioikeus harkitsee oikeaksi hylätä vaatimukset aiheettomina.

Mitä tulee [REDACTED] asiakumppaneineen vaatimukseen 5 a) vedenpinnan alle jäävän viemärin aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta, niin vesioikeus harkitsee oikeaksi, ottaen huomioon mitä jäljempänä lupaehdossa 16) on mainittu, hylätä vaatimuksen enemmältä aiheettomana.

Mitä tulee [REDACTED] asiakumppaneineen vaatimukseen 5 b) kaivon korvaamisesta, niin vesioikeus, ottaen huomioon, mitä lupaehtojen kohdassa 5 f) on mainittu, harkitsee oikeaksi hylätä vaatimuksen enemmältä aiheettomana.

Mitä tulee 6) [REDACTED] vaatimukseen asuin- ja talousrakennuksen korvaamisesta, niin vesioikeus katsoen toimitusmiesten maksettavaksi ehdottamat korvaukset riittäviksi ja ottaen huomioon, mitä asiasta on lupaehtojen kohdassa 13) mainittu, harkitsee oikeaksi hylätä vaatimuksen enemmältä aiheettomana.

Mitä tulee [REDACTED] vaatimukseen 7 a) Settijoen maa-
padon varustamisesta 50 cm:n putkella tai vaihtoehtoisesti
kahdella tai useammalla 22,5 cm:n putkella ehdotetun yhden
22,5 cm:n putken asemesta, niin vesioikeus ottaen huomioon,
mitä lupaehtojen kohdassa 1 f) on lausuttu, harkitsee oikeaksi
hylätä vaatimuksen enemmälti aiheettomana.

Mitä tulee [REDACTED] vaatimukseen 7 b) hakijan vel-
voittamisesta huolehtimaan myös Settijärven täyttökanavan yli
johtavien siltojen kunnossapidosta, niin vesioikeus harkitsee
oikeaksi siltä osin, mikäli asia koskee muistuttajaa, ottaa
vaatimuksen huomioon siten kuin se lupaehtojen kohdasta 14)
ilmenee.

Mitä asiaan muutoin tulee, niin koska hakemuksessa
tarkoitettu rakentaminen ei vaaranna yleistä terveydentilaa
eikä aiheuta huomattavia ja laajalle ulottuvia vahingollisia
muutoksia ympäristön luonnonolosuhteissa taikka suuresti
huononna paikkakunnan asutus- tai elinkeino-oloja ja koska
rakentamisesta saatava hyöty on siitä johtuvaan vahinkoon,
haittaan tai muuhun edunmenetykseen verrattuna huomattava, ja
hakijalla on oikeus suurimpaan osaan tarvittavasta maa-alueesta
sekä laissa säädetyt muutkin edellytykset ovat olemassa, vesioi-
keus harkitsee oikeaksi, hyläten muut muistutukset ja vaatimukset
asiassa saatuun selvitykseen nähden enemmälti aiheettomina, vesilain
2 luvun 5 §:n, 6 §:n 2 momentin, 7 §:n 1 momentin, 8 luvun
2 §:n ja 7 §:n nojalla myöntää hakijalle, tie- ja vesirakennus-
hallitukselle, luvan Setti- ja Kuonanjärven säännöstelyyn
ja sitä varten tarvittavien rakenteiden rakentamiseen sekä
käyttöoikeuden yrityksessä käyttöönotettaviin, hakijalle
vielä omistus- ja käyttöoikeuden nojalla kuulumattomiin maa-
ja vesialueisiin seuraavilla lupaehdoilla:

1) Hakijan on Settijärven säännöstelyä varten rakennettava suunnitelman liitteenä N:o 5 olevasta yleiskartasta 1:20 000 näkyviin kohtiin seuraavat rakenteet:

a) Pohjoispuolen eristysoja on kaivettava tie- ja vesirakennushallituksessa 21 päivänä joulukuuta 1965 päivätyn piirustuksen "Settijärven pohjoispuolen eristysoja PN:o 1⁰⁰ - 49⁰⁰" 1:100/1:4000 mukaisesti pohjanleveydellä 1,0 m ja luiskien kaltevuudella 1:1,5.

b) Pohjoispuolen kuivatusoja on kaivettava tie- ja vesirakennushallituksessa helmikuun 18 päivänä 1965 päivättyjen piirustusten "Settijärven pohjoispuolen kuivatusoja" 1:100/1:4000 ja "Settijärven pohjoispuolen penger ja kuivatusoja, poikkileikkaukset" 1:100 mukaisesti pohjanleveydellä 2,0 m ja luiskien kaltevuudella 1:2.

c) Pohjoispuolen penger on rakennettava tie- ja vesirakennushallituksessa toukokuun 5 päivänä 1965 päivätyn piirustuksen "Settijärven pohjoispuolen penger, pituusleikkaus PN:o 0⁰⁰ - 35⁰⁰" 1:100/1:2000 ja helmikuun 18 päivänä 1965 päivätyn piirustuksen "Settijärven pohjoispuolen penger ja kuivatusoja, poikkileikkaukset" 1:100 mukaisesti ja siten, että penkereen harjan korkeus on $N_{43} + 115,00$ m, harjan leveys 5,0 m ja luiskien kaltevuus molemmin puolin 1:3.

d) Settijärven täyttöuoma on kaivettava tie- ja vesirakennushallituksessa joulukuun 12 päivänä 1965 päivättyjen piirustusten "Settijärven altaan täyttöuoman pituusleikkaus PN:o 0⁰⁰ - 27⁵³" 1:100/1:4000 ja "Settijärven altaan täyttöuoman poikkileikkaukset PN:o 0⁰⁰ - 27⁵⁰" 1:100 mukaisesti, jolloin pohjanleveys on 4,0 m ja luiskien sivukaltevuus 1:3.

e) Täyttöuoman penkereet on rakennettava uoman edellämainittujen pituus- ja poikkileikkauspiirustuksista näkyville

paikoille ja näkyvällä tavalla paaluväleille 0 - 8⁵⁰, 16¹⁰ - 21³⁰ ja 26⁷⁰ - 27⁵⁰ harjanleveydellä 3,0 m ja luiskien kaltevuudella 1:1,5 molemmin puolin.

f) Settijoen maapato on rakennettava tie- ja vesirakennuslaitoksen Keski-Pohjanmaan piirin piirikonttorissa heinäkuun 15 päivänä 1968 päivätyn piirustuksen "Settijoen maapadon pl. 205 + 15 veden juoksutusputki Haapajärven kunnan Kuusaan kylässä" kartan 1:500 osoittamaan kohtaan ja juoksutusputken pituusleikkauksen 1:200/1:100 ja poikkileikkauksen 1:100 osoittamalla tavalla, jolloin harjakorkeus on $N_{43} + 120,50$ m, harjaleveys 4,0 m sekä pengerluiskat yläpuolella 1:3 ja alapuolella 1:2. Padon alitse on johdettava vedenjuoksutusputki $\varnothing$ 300 mm kaltevuudella $I = 0,005$ edellämainituista piirustuksista lähemmin selviävällä tavalla.

g) Settijoen pohjapato on rakennettava tie- ja vesirakennuslaitoksen Keski-Pohjanmaan piirin piirikonttorissa heinäkuun 15 päivänä 1968 päivätyn piirustuksen "Settijoen pohjapato pl. 206⁰⁷" 1:100 ja 1:20 osoittamalla tavalla, jolloin sen betoniosan harjakorkeudeksi tulee $N_{43} + 118,25$ m ja harjaleveydeksi 0,50 m.

h) Kruununojan maapato on rakennettava samanlaisena kuin kohdassa 1 f) mainittu Settijoen maapato sillä poikkeuksella, että pohjaputken läpimitta on 225 mm.

i) Eteläpuolen eristysosa on kaivettava tie- ja vesirakennushallituksessa 21 päivänä joulukuuta 1965 päivätyn piirustuksen "Settijärven eteläpuolen eristysosa PN:o 0⁰⁰ - 41⁰⁰" 1:100/1:4000 mukaisesti pohjanleveydellä 1,0 m ja luiskien kaltevuudella 1:1,5.

j) Eteläpuolen kuivatusosa on kaivettava tie- ja vesirakennushallituksessa 18 päivänä helmikuuta 1965 päivättyjen piirustusten "Settijärven eteläpuolen kuivatusosa" 1:100/1:4000 ja "Setti-

järven eteläpuolen penger ja kuivatusoja, poikkileikkaukset" 1:100 mukaisesti pohjanleveydellä 1,0 m ja luiskien kaltevuudella 1:1,5.

k) Eteläpuolen penger on rakennettava tie- ja vesirakennushallituksessa 18 päivänä helmikuuta 1965 päivättyjen piirustusten "Settijärven eteläpuolen penger, pituusleikkaus" 1:100/1:2000 ja "Settijärven eteläpuolen penger ja kuivatusoja, poikkileikkaukset- 1:100 mukaisesti ja siten, että penkereen harjan korkeus on $N_{43} + 115,00$ m, harjan leveys 5,0 m ja luiskien kaltevuus molemmin puolin 1:3.

1) Settijärven säännöstelypato on rakennettava Insinööri-toimisto Korttesluoma & Co:n piirustuksen n:o 2/22.11.1967 "Settijärven säännöstelypato, Haapajärvi. Yleispiirustus 1:100" osoittamalla tavalla vanhan uittopadon yläpuolelle. Padon harjakorkeudeksi tulee $N_{43} + 115,00$ m ja aukoiksi 2,0 m + 2,0 m, joista toinen suljetaan teräsluukulla, toinen seteillä. Aukkojen kynnyskorkeudeksi tulee $N_{43} + 109,70$ m. Aukkojen yli on rakennettava mainitun piirustuksen osoittama silta hyötyleveydeltään 2,60 m.

Settijärven pohjois- ja eteläpuolen penger on suojattava riittävästi kiveämällä tai muulla sopivalla tavalla aaltojen syövytystä vastaan erikoisesti ylävesirajan kohdalla.

2) Hakijan on Kuonajärven säännöstelyä varten rakennettava suunnitelman liitteenä N:o 6 olevasta yleiskartasta 1:20 000 näkyviin kohtiin seuraavat rakenteet:

a) Kuonanjärven kuivatusoja on kaivettava tie- ja vesirakennushallituksessa 8 päivänä maaliskuuta 1965 päivätyn piirustuksen "Kuonanjärven kuivatusoja" 1:100/1:4000 mukaises-

ti pohjanleveydellä 0,5 m ja luiskien kaltevuudella 1:2.

b) Kuonanjärven säännöstelypato on rakennettava Insinööri-toimisto Korttesluoma & Co:n piirustuksen N:o 1/6.4.1967 "Setti- ja Kuonanjärven säännöstely. Kuonanjärven silta ja säännöstelypato, Haapajärvi. Yleispiirustus." 1:100 osoittamalla tavalla Kuonanjoen PN:o 197⁰⁰ kohdalle. Padon harjakorkeudeksi tulee $N_{43} + 137,40$ m ja aukoksi 2,0 m + 2,0 m, joista toinen suljetaan teräsluukulla, toinen seteillä. Aukkojen kynnyskorkeudeksi tulee $N_{43} + 131,50$ m. Aukkojen yli on rakennettava mainitun piirustuksen mukainen silta hyötyleveydeltään 5,0 m.

Säännöstelypadon yhteyteen on rakennettava maapato harjakorkeudella $N_{43} + 137,40$ m, harjaleveydellä 4,0 m sekä luiskien kaltevuudella 1:3.

Kuonanjärven säännöstelypatoon liittyvät maapadot on suojattava kiveämällä tai muulla sopivalla tavalla aaltojen syövytystä vastaan erikoisesti ylävesirajan kohdalla.

3) Siinä tapauksessa, että uittoa ryhdytään nyt kysymyksessä olevissa vesiväylissä suorittamaan, on hakija velvollinen asentamaan patoihinsa tarvittavat puominkiinnikkeet ja järjestämään tarpeelliset ohjepuomit sekä suojaamaan rakenteensa ja laitteensa uiton mahdollisesti aiheuttamalta vahingolta. Uittajan tulee tällöin hyvissä ajoin, vähintään kaksitoista (12) vuorokautta ennen mahdollisen uiton alkamista ilmoittaa hakijalle asiasta.

4) Hakijan on ennen säännöstelyyn ryhtymistä rakennettava seuraavat sillat ja rummut:

Settijärven pohjoispuolen eristysojaan rummut:

paalulle 1 ¹⁵	$d = 1,6$ m
"- 6 ⁶⁵	$d = 1,8$ m
"- 27 ⁵⁰	$d = 1,2$ m

paalulle 32⁷⁷

d = 1,2 m

Settijärven täyttöuoman yli puiset pukkisillat PN:o 3⁰⁰ ja PN:o 26²⁷ kohdalle, joista jälkimmäinen tie- ja vesirakennuslaitoksen Keski-Pohjanmaan piirin piirikonttorissa heinäkuun 15 päivänä 1968 päivätyn piirustuksen "Settijärven täyttöuoman siltapaikka pl. 26 + 27" 1:500, 1:100 ja 1:50 mukaisesti.

Settijärven eteläpuolen eristysojaan rummut:

paalulle 2⁰⁰

d = 1,6 m

-"- 10³⁸

d = 1,4 "

-"- 18⁶⁵

d = 1,4 "

-"- 23⁷⁰

d = 1,4 "

-"- 25⁹⁸

d = 1,4 "

-"- 32⁷⁷

d = 1,2 "

Settijärven eteläpuolen kuivatusojaan tilustiesillat PN:o 1³⁵, PN:o 4²⁰ ja PN:o 7⁷⁹ kohdalle.

Settijoen paalulla PN:o 208⁰⁰ oleva silta on korotettava siten, että kansirakenteen alareuna on tasossa $N_{43} + 121,60$ m. Tiepenkereet sillan molemmin puolin on korotettava sillan kannen yläpinnan tasoon.

5) Hakijan on ennen säännöstelyyn ryhtymistä suoritettava seuraavat työt:

a) Rakennettava uudelleen Settijärven pohjoispuolen eristysojan kohdalle ja eteläpuolelle jäävä tilustie paaluväleillä 21 + 60 - 21 + 80 m ja 23 + 00 - 24 + 10 m eristysojan perkausmaista ojan pohjoispuolelle.

b) Rakennettava uudelleen Settijärven eteläpuolisen penkeen alle paalulta 32 + 00 lähtien jäävä viljelystie patopenkeen alkupuolista painopengertä pitkin eteläpuolen eristysojan paalulle 2⁰⁰ rakennettavalle rummulle ja siitä edelleen täyt-

touoman paalulle 3^{00} tehtävälle sillalle, josta tie on johdettava täyttouoman pohjoispuolelle tulevan penkereen yli. Eteläpuolen kuivatusojan paalulle 32^{10} on rakennettava rumpu, $d = 0,8$ m viljelystien johtamiseksi painopenkereelle.

c) Korotettava Kuonanjärven ylityskohdassa rautatien penger välillä km 634 + 710 - km 635 + 150 m asiakirjoihin liitettyjen Rautatiehallituksessa 11 päivänä lokakuuta 1966, 9 päivänä helmikuuta 1967 ja 3 päivänä lokakuuta 1966 päivättyjen piirustusten N:o 6396 "Pengertutkimus Pyhäsalmi-Kuona km 634 + 710 m. km 635 + 150 m", N:o 15833 "Kuona-Pyhäsalmi. Tukimuurin rakentaminen vanhan kivirummun päähän" 1:100, 1:50, 1:25 ja N:o 76 b "Rataosa Ilm-Yw Sepelöintiprofiili, muutos km 634 + 680 - 635 + 360" mukaisesti.

d) Säännöstelyn takia veden alle jäävä Kuonanjärven länsi- ja eteläpuolen yksityistie on rakennettava uudelleen tie- ja vesirakennushallituksessa 8 päivänä maaliskuuta 1965 päivätyn piirustuksen "Kuonan paikallistie V - luokka" 1:2000/1:200 ja 1:50 mukaisesti.

Tien paalulle 49 + 41 m on rakennettava tie- ja vesirakennuslaitoksen Keski-Pohjanmaan piirin piirikonttorissa helmikuun 28 päivänä 1967 päivätyn piirustuksen "Eteläjoen silta 1:50" mukainen puinen pukkisilta, jonka jännemitat ovat 4,50 m + 5,50 m + 4,50 m vapaan aukon supistuessa tasosta $N_{43} + 136,35$ m sivulta tulevien luiskien 1:1,5 johdosta siten, että uoman pohjanleveys on tasossa $N_{43} + 132,60$ m vähintään 3,0 m. Sillan kannen taso on $N_{43} + 137,40$ m.

Tielle on rakennettava lisäksi seuraavat liittymät:

paalulle 3 + 60 m oikealle ja vasemmalle

- " - 5 + 36 " - " - - " -

paalulle	8 + 66 m	oikealle	
"-	9 + 75 "	"-	
"-	12 + 80 "	"-	
"-	15 + 92 "	"-	
"-	21 + 22 "	"-	
"-	23 + 18 "	"-	ja vasemmalle
"-	29 + 66 "	"-	
"-	31 + 73 "	"-	"-
"-	37 + 40 "		"-
"-	43 + 88 "	"-	
"-	44 + 30 "		"-
"-	49 + 02 "	"-	
"-	51 + 41 "	"-	
"-	51 + 93 "		"-
"-	54 + 00 "		"-

e) Kuonanjärven itärannalla olevan tilan [REDACTED] veden alle jäävä yksityistie on korvattava uudella tieyhteydellä.

f) Tilan [REDACTED] Kuonanjärven rannalla sijaitsevaa kaivoa on korotettava yhdellä renkaalla. Kaivolle saakka on rakennettava pengeri, jonka yläpinta on ylimmän vedenpinnan yläpuolella ja kaivo on ympäröitävä maakeilalla pintavesien kaivoon valumisen estämiseksi.

g) Kuonanjärven yksityistien paalulla 61 + 02 m alittava laskuoja on hakijan toimesta avattava Kuonanjärveen saakka.

h) Pengermaan ottopaikat, jotka eivät jää järvien veden alle, on siistittävä rakennuttajan toimesta työn loputtua. Rakennuttajan on myös huolehdittava, etteivät tieyhteydet huonone maanoton johdosta.

i) Järvialueilta on puusto ja pensaikot raivattava pois ylimpien vedenkorkeuksien mukaiseen rantaviivaan saakka; samoin

on purettava ladot ja muut rakenteet sekä aidat.

6) Säännöstely on hoidettava siten, että

a) Settijärven vedenkorkeus ei ylitä tuulista tai muista tilapäisestä säännöstelijästä riippumattomista tekijöistä johtuvia lyhytaikaisia poikkeamia lukuunottamatta korkeutta $N_{43} + 113,50$ m,

b) säännöstelyn ylärajan ylittymisen estämiseksi kevättulvan aikana vedenpintaa hyvissä ajoin alennetaan tarpeen vaatiessa aina tasoon $N_{43} + 111,00$ m saakka,

c) vedenpinta ei alita korkeutta $N_{43} + 111,00$ m, mikäli eivät poikkeukselliset sääolosuhteet estä tämän tason säilyttämistä,

d) vedenkorkeuden lähestyessä ylärajaa on juoksutusta lisättävä $20 \text{ m}^3/\text{s}$ saakka ja mikäli vesi tästä huolimatta nousee ylärajalle, on patoluukut avattava täysin ylärajan ylityksen estämiseksi. Suurin sallittu normaalin juoksutus on $8 \text{ m}^3/\text{s}$,

e) juoksutus ei säännöstelypadon alapuolella, Parkkilan sillan Settijoen PN:o 138⁴⁵, kohdalla alivirtaaman aikana alita arvoa 250 l/s ,

f) Kuonanjärven vedenkorkeus ei ylitä tuulista tai muista tilapäisistä säännöstelijästä riippumattomista tekijöistä johtuvia lyhytaikaisia poikkeamia lukuunottamatta korkeutta $N_{43} + 135,80$ m,

g) säännöstelyn ylärajan ylittymisen estämiseksi kevättulvan aikana vedenpintaa hyvissä ajoin alennetaan tarpeen vaatiessa tasoon $N_{43} + 133,75$ m saakka,

h) vedenpinta ei alita korkeutta $N_{43} + 133,75$ m mikäli eivät poikkeukselliset sääolosuhteet estä tämän tason säilyttämistä,

1) vedenkorkeuden lähestyessä ylärajaa on juoksutusta lisättävä 16 m³/s saakka ja mikäli vesi tästä huolimatta nousee ylärajalle, on patoluukut avattava täysin ylärajan ylityksen estämiseksi. Suurin sallittu normaalin juoksutus on 6 m³/s.

j) Juoksutus ei Kuonanjoessa välittömästi säännöstelypadon alapuolella alita alivirtaaman aikana arvoa 200 l/s.

Hakija on velvollinen tarvittaessa juoksuttamaan altaista uiton tarvitseman vesimäärän uittajan kanssa lähemmin sovittavana aikana.

Juoksutusten muutokset on suoritettava varovaisesti ja niin, ettei kenellekään aiheuteta vältettävissä olevaa vahinkoa tai haittaa.

7 a) Settijärven säännöstelypadon läheisyyteen on hakijan sellaiseen helposti havaittavaan paikkaan, missä aleneva vedenpinta ei aiheuta virrehavaintoja, asetettava ja kunnossapidettävä vähintään 2 cm:n jaoituksella varustettu vedenkorkeusasteikko, johon on selvästi merkittävä korkeudet $N_{43} + 111,00$ m ja $N_{43} + 113,50$ m.

b) Kuonanjärven säännöstelypadon läheisyyteen on hakijan samoin kuin kohdassa 7 a) asetettava ja kunnossapidettävä asteikko, johon on selvästi merkittävä korkeudet $N_{43} + 133,75$ m ja $N_{43} + 135,80$ m.

Vedenkorkeudet on hakijan toimesta havaittava kaksi kertaa viikossa ja tulvan aikana päivittäin ja on havaintotulokset säilytettävä niin, että asianomaisilla on tilaisuus niihin tutustua, ja jäljennös havainnoista on kuukausittain toimitettava hydrologiselle toimistolle.

8) Hakijan on tehtävä jatkuvasti veden juoksutusta ja padosta koskevia havaintoja. Mikäli kertyvä havaintoaineisto

tai Kalajoen vesistön kokonaiskäyttö antavat siihen aiheutta, on hakijan ryhdyttävä toimenpiteisiin tarpeellisen muutoksen saamiseksi tähän lupapäätökseen.

9) Kaikki korkeudet on verrattava geodeettisen laitoksen tarkkavaaitustason N_{43} kiintopisteisiin.

10) Hakijan on ennen säännöstelyn alkamista huolehdittava siitä, että vesiväylien kaivun, penkereiden rakentamisen, maan veden alle jäämisen vuoksi tai muutoin tarvittavat rajamerkkien ja pyykkien siirrot hoidetaan hakijan kustannuksella asianmukaisella maanmittaustoimituksella.

11) Yritykseen kuuluvat työt on niin suoritettava, etteivät ne aiheuta sellaista vahinkoa tai haittaa, joka voidaan ilman kohtuuttomia kustannuksia välttää.

12) Hakijan tulee huolehtia siitä, että Settihoen maapadon ja Kruununojan maapadon putkijohdot pysyvät kunnossa alapuolisen väylän talousveden tarpeen tyydyttämiseksi ja mikäli muutoin veden saanti yrityksen johdosta estyy taikka huomattavasti vaikeutuu tai veden laatu siten huononee, ettei se kelpaa talousvedeksi, on, jos asianomainen sitä vaatii, syntyvä vahinko rahalla korvaamisen sijasta hyvitettyä siten, että korvaukseen oikeutetulle rakennetaan uusi kaivo tai entistä syvennetään, rakennetaan vesijohto tai muulla tavoin huolehditaan siitä, ettei veden saanti eikä laatu sanottavasti huonone entisestään. Tarkoitusta varten mahdollisesti tehtävien rakenteiden ja laitteiden käyttö ja kunnossapito kuuluu vedenkäyttäjille.

13) Hakijan on, ellei asiasta ole toisin sovittu tai sovita, suoritettava tämän päätöksen lainvoimaiseksi tultua allamainittujen tilojen, rakennusten tai rakenteiden omistajille yrityksestä aiheutuvasta vahingosta, haitasta tai muusta edunmenetyk-

sestä seuraavat kertakaikkiset korvaukset:

Haapajärven kunta

Kuusaan kylä

mk

[REDACTED]
Eristysojan alle
jäävistä maasta

0,20 ha

Korvaus yhteensä 150:-

[REDACTED]
Eristysojan alle
jäävistä maasta

0,04 ha

Korvaus yhteensä 50:-

[REDACTED]
Ladon siirto-
kustannukset

Korvaus yhteensä 100:-

[REDACTED]
Penkereen alle jäävistä
käytetystä mudanotto-
maasta

0,23 ha

Korvaus yhteensä 45:-

[REDACTED]
Veden alle jäävistä
pellolta (vesijättö)
joutomaasta

2,28 ha
0,35 "

1 900 mk/ha
80 mk/ha

4 332 mk
28 mk

Yhteensä

2,61 ha

4 360 mk

1,5 x 4 360 mk

6 540 mk

Supistumishaitasta

5 000

Korvaus yhteensä 11 540 mk

[REDACTED]
Ladon ja riihen siirto-
kustannukset

Korvaus yhteensä 400 mk

Edellä sanotut korvaukset kuuden (6) prosentin korkoineen luettuna tämän päätöksen antopäivästä maksupäivään saakka on lääninkonttorin välityksellä maksettava sille, joka osoittaa olevansa asianomaisen kiinteistön omistaja tai muun korvattavaksi määrätyn oikeuden haltija, huomioonottaen, että korvaus vastaa suorituksista, joista vahinkoa kärsinyt tila tai alue

on vastaamassa kiinnityksen, maksamattoman kauppahinnan tai muun kiinnittämättä voimassa olevan panttioikeuden nojalla ja on pantin haltijalla sama oikeus korvaukseen kuin hänellä aikaisemmin on ollut tilaan tai alueeseen. Korvausta maksettaessa on tällöin soveltuvin osin noudatettava, mitä kauppahinnan jaosta omaisuutta ulosottotoimin myytäessä on säädetty. Kuitenkin voidaan korvaus, joka ei ylitä viittäsataa (500) markkaa, suorittaa vaatimatta selvitystä niistä rasituksista, joista tila tai alue on edellä sanotun mukaisesti vastuussa.

Kustannukset, jotka korvauksen saajalle aiheutuvat korvauksen maksamista varten tarpeellisten selvitysten hankkimisesta, on korvauksen saaja oikeutettu saamaan hakijalta.

14) Hakija on velvollinen pitämään kunnossa säännöstelypadot, maapenkereet, vesiväylien poikkipadot, eristys- ja kuivatusojat, täyttöuoman ja muut säännöstelyyn liittyvät laitteet sekä sellaiset ojat, sillat ja rummut, joita ei ilman säännöstelyyritystä olisi tarvinnut tehdä.

15) Työn päätyttyä tulee maanottopaikat pohjaltaan tasoittaa ja sivut luiskata, penkereiden ja kaivettujen vesiväylien luiskat tasoittaa ja penkereet ruohottaa, työpaikat puhdistaa rakennusjätteistä, maa- ja kivikasat tasoittaa ja alue muutoinkin siistiä ja sopeuttaa ympäröivään luontoon.

16) Mikäli näihin lupaehtoihin perustuvasta rakentamisesta tai rakennelmien käyttämisestä aiheutuu sellainen vahinko, haitta tai muu edunmenetys, jota lupapäätöstä annettaessa ei ole edellytetty ja josta rakennelman omistaja tai haltija on vesilain mukaan vastuussa, voi vahinkoa kärsinyt tai yleisen edun niin vaatiessa asianomainen viranomainen saattaa asian lupapäätöksen lainvoiman estämättä vesioikeuden käsiteltäväksi siinä järjestyksessä kuin vesilaissa on hakemusasioista säädetty.

17) Rakennustyö on suoritettava loppuun kymmenen (10) vuoden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta ja sen valmistumisesta on ilmoitettava kirjallisesti Pohjois-Suomen vesioikeudelle kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa työn päättymisestä.

Muutosta tähän päätökseen saadaan hakea Korkeimmalta hallinto-oikeudelta valituskirjelmällä, joka valittajan itsensä allekirjoittamana tai muussa tapauksessa varustettuna asiakirjan laatijan nimikirjoituksella sekä ilmoituksin hänen ammatistaan ja kotipaikastaan on liitteineen sekä valituksenalaisten päätös, ensiksiainitut kaksin kappalein, valittajan itsensä tai valtuuttamansa asiamiehen taikka laillisen edustajan välityksellä annettava Pohjois-Suomen vesioikeuden kirjaajan-konttoriin viimeistään ennen kello 12 kuudentenkymmenentenä (60) päivänä siitä, kun tämä päätös on julkisanon jälkeen annettu, sanottua päivää mukaan lukematta eli siis viimeistään keskiviikkona, helmikuun 12 päivänä 1969.

Valittaja tai hänen asiamiehensä, joka näyttää valtuutuksen taikka toimeksiannon nojalla olevansa oikeutettu toimimaan valittajan puolesta, saa myöskin lähettää valitusasiakirjat omalla vastuullaan vesioikeudelle maksettuna postilähetyksenä tai lähetin välityksellä. Jos valituskirjat lähetetään postitse, ne on annettava postiin niin ajoissa, että ne ehtivät saapua perille määräpäivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Jos asianosainen ei edellä sanotuin tavoin aja perille muutoksenhakemustaan eikä näytkä laillista estettä, taikka jos hän on laiminlyönyt toimittaa vesioikeuteen valituksenalaisen

päätöksen, eikä toinenkaan ole sitä toimittanut, on puhevalta päätöstä vastaan menetetty.

Paikka ja aika edellämainitut.

Vesioikeuden puolesta:

Vesioikeustuomari Erkki Hirn
(l.s.)

Vesioikeuden sihteeri Pekka Helevä

Jäljennöksen oikeaksi todistaa:

Oulussa, Pohjois-Suomen vesioikeudessa,
joulukuun 14 päivänä 1968.

V i r a l l i s e s t i :

Vesioikeuden sihteeri Pekka Helevä
 Pekka Helevä

Jäljennöksen jäljennöksestä oikeaksi todistaa: Ylivieskassa,
Keski-Pohjanmaan tie- ja vesirakennuspiirin piirikonttorissa,
tammikuun 11 päivänä 1969.

Viran puolesta: